

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/116/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920010594
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7920010594.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovaného Q., vedenej pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní 25. 5. 2021 takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Obžalovaný Q. uznáva sa za vinného, že

- najmenej od 30.11.2018 až do 10.6.2020 v mieste trvalého bydliska v E. spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej manželke M. tým, že jej bezdôvodne nadával, fyzicky ju napádal bitím päšťami do oblasti hlavy a tváre, ťahaním za vlasy a ponižoval ju, pričom dňa 10.6.2020 od 7.00 hod. do 15.14 hod. na ňu v podnapitom stave kričal a viackrát ju fyzicky napadol tak, že ju udieral päšťami a otvorenou dlaňou pravej ruky po tvári, ramenách a hlave, čím jej spôsobil zranenia, a to opuch dolnej pery, povrchové poranenie vlasatej kože hlavy, pomliaždenie pleca a ramena s potrebou jednorazového ošetrovania, čím u nej svojim konaním vyvolával strach a stres a ohrozoval jej fyzické a psychické zdravie, pričom zároveň spôsobil pre poškodenú Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s., škodu v sume 23,73 € predstavujúcu náklady za zdravotnú starostlivosť poskytnutú M.

t e d a

blízkej osobe spôsobil fyzické a psychické utrpenie bitím, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, vyvolávaním strachu a stresu, a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

č í m s p á c h a l

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

Podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona [§ 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. písm. m) Tr. zákona] a § 39 ods. 4 Tr. zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona súd ukladá obžalovanému protialkoholické ochranné liečenie a m b u l a n t n o u formou.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku súd ukladá obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., Panónska cesta 2, Bratislava - mestská časť Petržalka 851 04, IČO 35 937 874, škodu vo výške 23,73 € (dvadsaťtri eur a sedemdesiattri centov).

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal 23. 11. 2020 Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) na obžalovaného Q. obžalobu pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, na skutkovom základe uvedenom v skutkovej časti výroku tohto rozsudku.

Podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. b) Tr. zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

Keďže obžalovaný bol uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 3Tp/58/2020 z 12. júna 2020 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, samosudca po podaní obžaloby postupom podľa § 238 ods. 4 v spojení s § 72 ods. 2 Trestného poriadku uznesením sp. zn. 1T/116/2020 z 10. 12. 2020 rozhodol o tom, že obžalovaného ponecháva v tzv. preventívnej väzbe podľa už označeného ustanovenia Trestného poriadku, ktorú nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. 12. 2020.

Na hlavnom pojednávaní 25. 5. 2021 obžalovaný po osobitnom poučení podľa § 257 Trestného poriadku o tom, že môže urobiť niektoré z vyhlásení, ktoré sú uvedené v § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd po vyhlásení obžalovaného postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, keď otázkami overoval u obžalovaného, či rozumie tomu, čo tvorí podstatu skutku kladenému mu za vinu, či ako obvinený bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či sa ako obvinený mohol radiť s ustanoveným obhajcom o spôsobe svojej obhajoby, či rozumie právnej kvalifikácii skutku, či bol oboznámený s trestnou sadzbou ustanovenou zákonom za trestný čin kladený mu za vinu a či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Obžalovaný odpovedal na všetky položené otázky slovom „áno“. Prokurátor zastupujúci obžalobu na hlavnom pojednávaní navrhol vyhlásenie obžalovaného o vine prijať.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, prijal, keďže nemal pochybnosti o tom, že obžalovaný vyhlásenie urobil dobrovoľne a vážne a že takéto jeho vyhlásenie zodpovedá skutočnému stavu veci tak, ako vyplýva z obsahu spisu. Uvedené sa premietlo do výroku tohto rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania žalovaného skutku, napíňajúceho zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní zároveň uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásil, že v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa dokazovanie nevykoná a budú vykonané iba dôkazy súvisiace s výrokmi o treste, o náhrade škody a o ochrannom opatrení.

V rámci dokazovania v uvedenom rozsahu, postupom podľa § 269 Trestného poriadku, boli na hlavnom pojednávaní prečítané rozhodnutia Okresného úradu Trebišov, odboru všeobecnej vnútornej správy, z 18. 10. 2017, z 18. 12. 2018 a zo 4. 3. 2020, ako aj údaje z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov, z ktorých vyplýva, že obžalovaný bol v období od 3. 9. 2017 do 10. 6. 2020 trikrát priestupkovo postihnutý za napadnutia a vulgárne vynadania svojej manželke (poškodenej) M. ktorých sa dopustil 24. 9. 2017, 3. 12. 2018 a 7. 2. 2020. Zo správ o výsledkoch objasňovania priestupkov, taktiež oboznámených na hlavnom pojednávaní, vyplýva, že obžalovaný sa obdobného konania voči svojej manželke mal dopustiť aj 26. 2. 2020 a 13. 3. 2020.

Na hlavnom pojednávaní boli prečítané aj potvrdenia a vykázani zo spoločného obydla, vydané Okresným riaditeľstvom PZ v Trebišove, podľa ktorých bol obžalovaný opakovane (v dňoch 7. 2. 2020, 27. 2. 2020, 14. 3. 2020, 12. 4. 2020 a 11. 6. 2020) vykázany zo spoločného obydla s poškodenou podľa § 27a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

Z ďalšieho dôkazu vykonaného na hlavnom pojednávaní, z odpisu registra trestov, vyplýva, že obžalovaný bol dosiaľ dvakrát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. OT/143/2017 z 1. 12. 2017 (založeným v spise a oboznámeným na hlavnom pojednávaní, pozn.), ktorým mu za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. c) Tr. zákona, ktorého sa dopustil voči svojej manželke (poškodenej), bol (okrem iného) uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, z výkonu ktorého bol podmiennečne prepustený 30. 11. 2018 so skúšobnou dobou 20 mesiacov. Označeným trestným rozkazom bolo obžalovanému zároveň uložené protialkoholické ochranné liečenie ústavnou formou, ktoré bolo 12. 9. 2018 zmenené na ambulantnú formu.

So súhlasom obžalovaného a prokurátora bola na hlavnom pojednávaní prečítaná aj podstatná časť záverov znaleckého posudku vypracovaného v prípravnom konaní znalcom z odvetvia psychiatria a sexuológia. Z nich (okrem iného) vyplynulo, že u obžalovaného bola zistená plne rozvinutá telesná aj psychická forma závislosti na alkohole, vzhľadom na čo znalec navrhol uloženie protialkoholického ochranného liečenia obžalovanému ambulantnou formou.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a prítiažujúcich okolností.

Podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Okresný súd v posudzovanej veci vzhliadol na strane obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Tr. zákona] a jednu prítiažujúcu okolnosť, že obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený [§ 37 písm. m) Tr. zákona], pričom vzhľadom na povahu predchádzajúceho odsúdenia (nebezpečné vyhrážanie s tým, že poškodenou bola, rovnako ako v tejto veci, manželka obžalovaného) a vzhľadom na to, že teraz prejednávaný skutok obžalovaný spáchal v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu uloženého mu pri danom odsúdení, súd nevidel dôvod na túto prítiažujúcu okolnosť neprihliadať. Konkrétna trestná sadzba tak vzhľadom na vyrovnaný pomer poľahčujúcich a prítiažujúcich okolností predstavovala sedem až pätnásť rokov odňatia slobody podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona.

Po zvážaní všetkých okolností prípadu, súd obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní šesť rokov, a to za analogickej aplikácie ustanovenia § 39 ods. 4 Tr. zákona, ktorý v prípade uzavretia dohody o vine a treste umožňuje uloženie trestu zníženého až o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby

Okresný súd tak postupoval vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd pri tom vychádzal z právneho názoru vyjadreného v stanovisku trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 44, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017, podľa ktorého analogická aplikácia § 39 ods. 4 Tr. zákona je v prípade vyhlásenia obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Tr. poriadku prípustná a procesne logická, keďže (v podstate) páchatel' takým vyhlásením neodvolateľne prijíma všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu, čím súdu (obdobne ako pri dohode o vine a treste) umožňuje zjednodušený procesný postup smerujúci k meritórnemu skončeniu veci.

Pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby súd, popri vyhlásení obžalovaného o jeho vine, prihliadol aj na postoj obžalovaného k spáchanému trestnému činu, ku ktorému sa už v závere prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní, priznal a svoje konanie úprimne ľutoval. Súd tiež prihliadol na vyšší vek obžalovaného, ako aj ním prejavené odhodlanie zbaviť sa závislosti na alkohole, ktorého užívanie v jeho (v skutkovej vete opísanom) správaní (ako vyplýva z obsahu spisu) zjavne zohrávalo podstatnú úlohu.

Na druhej strane, súd mimoriadne znížil trest odňatia slobody o jeden rok pod dolnú hranicu trestnej sadzby, hoci ustanovenie § 39 ods. 4 Tr. zákona umožňuje jeho zníženie až o jednu tretinu, a to vzhľadom na závažnosť a dlhodobosť neprípustného konania obžalovaného voči jeho manželke, ktorá trpí vážnym neurologickým ochorením (o ktorom obžalovaný vedel, pozn.) a ktorej obžalovaný spôsobil vážne príkorie.

V nadväznosti na uvedené okresný súd dodáva, že aktuálna vôľa poškodenej (preukázaná obsahom jej súkromnej korešpondencie, predloženej súdu obhajobou v súvislosti s rozhodovaním o väzbe obžalovaného, pozn.), aby sa obžalovaný (čo najskôr) vrátil do ich spoločnej domácnosti, pri trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby z podstaty veci nemôže zohrávať rozhodujúcu úlohu, keďže najmä pri trestných činoch spáchaných voči blízkej, resp. zraniteľnej osobe do popredia vystupuje predovšetkým funkcia individuálnej prevencie trestu, a to práve v záujme ochrany práv obete.

Rovnako, nepriaznivý zdravotný stav poškodenej, vyžadujúci si sústavnú opateru, nie je sám osebe dôvodom na ďalšie mimoriadne zníženie ukladaného trestu, keďže hoci aj v určitých oblastiach života je obžalovaný objektívne spôsobilý poskytovať poškodenej pomoc, táto nemôže a nesmie byť „kompenzovaná“ takým správaním obžalovaného (opísaným v skutkovej časti výroku tohto rozsudku), ktoré v konečnom dôsledku zdravotný stav poškodenej zhoršuje.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, považuje okresný súd šesťročný nepodmienečný trest odňatia slobody za primeraný okolnostiam posudzovaného prípadu a za spôsobilý naplniť účel trestu vyvoditeľný (najmä) z ustanovení § 34 Trestného zákona.

Keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol za úmyselný trestný čin (nebezpečného vyhrážania) uložený trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. OT/143/2017 z 1. 12. 2017, a z ktorého bol podmienene prepustený 30. 11. 2018, súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia [48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona].

Vzhľadom na závery znaleckého posudku, v ktorých znalec z odvetvia psychiatria a sexuológia u obžalovaného konštatoval plne rozvinutú telesnú aj psychickú závislosť na alkohole, v dôsledku ktorej boli rozpoznávací a ovládacie schopnosti obžalovaného pri páchaní skutku znížené vo forenzne nepodstatnej miere, súd na základe odporúčania znalca uložil obžalovanému aj protialkoholické ochranné liečenie ambulantnou formou [§ 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona].

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, súd podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej zdravotnej poisťovni náklady vynaložené na zdravotnú starostlivosť poskytnutú poškodenej Márii Novákovej v priamej príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného, a to v uplatnenej výške 23,73 €.

Na základe uvedených skutočností okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku

b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný

c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca

d) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.